

PEDAGOGENS ROLL

”Att både kunna ha ett lärandeobjekt för ögonen som lärare och att vara här och nu samt möta barns erfarenheter och värld är en nyckelfråga för att utveckla en undervisning som svarar mot förskolans uppdrag”

(Doverborg, Pramling och Pramling Samuelsson, 2013 s13).

Olika forskare lutar sig mot olika perspektiv vad det gäller pedagogens roll. Lentz Taguchi och Åberg talar om den ”medforskande” och ”lyssnande” pedagogen vilket innebär att man som pedagog följer barnens intressen och perspektiv (Lentz Taguchi, Åberg, 2005). Doverborg, Pramling och Pramling Samuelsson lägger å andra sidan större fokus kring pedagogens ansvarsroll gällande kommunikationen med barnen, det vill säga pedagogen har här en undervisande roll där hens ansvar är att utgöra den ledande rollen inom kommunikationen istället för att endast vara den ”medforskande” och ”lyssnande” pedagogen (Doverborg, Pramling och Pramling Samuelsson, 2013).

Vidare menar de att för att kunna arbeta med läroplanens mål måste pedagogen vara minst lika aktiv som barnen genom att inspirera, väcka intresse och rikta deras intresse och uppmärksamhet mot det som de förväntas lära sig något om. *”Att både kunna ha ett lärandeobjekt för ögonen som lärare och att vara här och nu samt möta barns erfarenheter och värld är en nyckelfråga för att utveckla en undervisning som svarar mot förskolans uppdrag”* (Doverborg, Pramling och Pramling Samuelsson, 2013 s.13).

Även Eidevald lyfter fram hur det måste finnas en balans mellan dessa olika sätt att tänka kring pedagogik och undervisning då han refererar Pramling Samuelsson och Tallberg Broman (2013). De menar att vi som lärare behöver kommunicera och vara aktiva för att utmana barnens tankar och föreställningar och att det finns en risk med det som kommit att kallas för ”lyssnandets pedagogik”. Genom att lägga för mycket fokus på ”lyssnandet” riskerar pedagoger att utesluta förmedlandet av kunskap till barnen.

Författarna menar att förskollärare självklart måste lyssna på barnen, men att de samtidigt behöver hjälpa barnen att få erfarenheter och utmaningar, framförallt i kommunikation med barnen.

”varje möte mellan barn och lärare har en potential att kunna bidra till barns lärande, men varje möte bidrar inte automatiskt till deras lärande” (Pramling Samuelsson och Tallberg Broman, 2013, s. 35).

EKTORPS SKOLENHETS FÖRSKOLORS VERKSAMHET

Vi på Ektorps skolenhet tror också på ovanstående balans. Vi anser att det ena perspektivet, förhållningssättet eller metoden inte får utesluta den andra. Och att det är viktigt att både den undervisande och den medforskande pedagogen får ta plats i verksamheten. Det räcker dock inte att bara känna till att vi ska arbeta utifrån de olika förhållningssätten/perspektiven, vi måste också veta hur och när vi ska få de att samspela med varandra för att kunna ge barnen bästa möjliga förutsättningar för att utvecklas.

För att uppnå denna balans spelar språket och kommunikationen mellan pedagog och barn en väsentlig roll. Bland dessa läggs den största vikten på kommunikationen och hur den kan hjälpa oss att utvidga barnens erfarenhetsvärld. De beskriver bland annat hur läraren med hjälp av språket ramar in en aktivitet, hur hen kan ge barnen ett mer expansivt språk (ett språk som fungerar också utanför den aktuella situationen) samt vikten av att det blir ett möte och en samordning mellan lärarens och barnets perspektiv med hjälp av språket.

Utifrån detta anser vi på Ektorps skolenhet att vi skall arbeta utifrån följande:

- ✓ Alltid ha ett syfte med de aktiviteter/projekt vi utför med barnen.
- ✓ Vi utgår från styrdokumentet Lpfö 98/10 och dess strävansmål när vi planerar aktiviteterna/projekten.
- ✓ Ha god kunskap och respektera hur barn lär inom olika områden samt själva ha god kunskap inom detta område.
- ✓ Fokusera på kommunikationen pedagog-barn samt barn emellan för att ge dem möjlighet att expandera sitt språk och vidga sin erfarenhetsvärld.
- ✓ Reflektera tillsammans med barnen om vad vi gör, har gjort och hur vi kan tänka vidare därifrån.
- ✓ Vi skall vara närvarande, medforskande och lyhörda pedagoger för att veta när och hur vi behöver gå in och stötta eller utmana dem vidare (balansen mellan den undervisande/lyssnande pedagogen).

Doverborg, Pramling och Pramling Samuelsson, (2013) lyfter fram språket genom ett antal principer som ska bidra till att stötta barns lärande och utveckling i förskolan. Bland dessa läggs den största vikten på kommunikationen och hur den kan hjälpa oss att utvidga barnens erfarenhetsvärld. De beskriver bland annat hur läraren med hjälp av språket ramar in en aktivitet, hur hen kan ge barnen ett mer expansivt språk (ett språk som fungerar också utanför den aktuella situationen) samt vikten av att det blir ett möte och en samordning mellan lärarens och barnets perspektiv med hjälp av språket.

Utifrån detta anser vi på Ektorps skolenhet att vi skall arbeta utifrån följande:

- ✓ Alltid ha ett syfte med de aktiviteter/projekt vi utför med barnen.
- ✓ Vi utgår från styrdokumentet Lpfö 98/10 och dess strävansmål när vi planerar aktiviteterna/projekten.
- ✓ Ha god kunskap och respektera hur barn lär inom olika områden samt själva ha god kunskap inom detta område.
- ✓ Fokusera på kommunikationen pedagog-barn samt barn emellan för att ge dem möjlighet att expandera sitt språk och vidga sin erfarenhetsvärld.
- ✓ Reflektera tillsammans med barnen om vad vi gör, har gjort och hur vi kan tänka vidare därifrån.
- ✓ Vi skall vara närvarande, medforskande och lyhörda pedagoger för att veta när och hur vi behöver gå in och stötta eller utmana dem vidare (balansen mellan den undervisande/lyssnande pedagogen).